

Kryzys czy nowy ład na świecie?

KRYZYS GOSPODARCZY, który najboleśniej dotknął rozwinięte państwa półkuli zachodniej, był przede wszystkim wynikiem ich nieostrożnej i lekkomyślnej polityki fiskalnej oraz nadużyć ze strony rynków kapitałowych. Jego skutki ukazały nam nową rzeczywistość, w której dawny ład i układ sił na świecie stracił na aktualności. Kryzys wyrwał państwa zachodnie ze snu, w którym pozostawały przez ostatnie dwadzieścia lat. Przede wszystkim uwydatnił słabość ich systemów gospodarczych oraz instytucji politycznych, które w konsekwencji okazały się niezdolne do przeciwdziałania skutkom załamania gospodarczego. W nowej, pokryzysowej rzeczywistości do rangi pełnowymiarowych mocarstw urastają państwa kontynentu azjatyckiego, które coraz śmiejiej zaczynają zabiegać o swoje interesy na świecie. Potencjał gospodarczy jakim dysponują zapewnia im w dobie kryzysu zdolność do oddziaływania również na płaszczyźnie politycznej i militarnej. Szczególną rolę w tym względzie odgrywają Chiny, w których bije obecnie serce światowej gospodarki. Państwo Środka staje się równorzędnym partnerem dla osłabionych gospodarczo i politycznie Stanów Zjednoczonych oraz Unii Europejskiej.

Przedstawione czytelnikowi kolejne wydanie czasopisma naukowego „Refleksje” zostało poświęcone zagadnieniom związanym ze zmianami w globalnym układzie sił, dla których katalizatorem okazał się być kryzys finansowy z drugiej połowy 2008 r. Autorzy ukazują przede wszystkim wzrost znaczenia wschodzących mocarstw Azji i Pacyfiku oraz główne problemy w stosunkach międzynarodowych, przed którymi stają państwa tego regionu. Nie zabrakło również artykułów ukazujących stan stosunków na obszarze transatlantyckim. Na szczególną uwagę zasługują teksty poświęcone Turcji, która wyłania się jako państwo o dużym potencjale gospodarczym oraz ambicjach wejścia do grona członków UE. Nad Turcją ciąży jednak problem mniejszości kurdyjskiej, której sytuacja powinna stanowić wyznacznik przyjęcia przez to państwo wartości europejskich. Wydanie zamykają artykuły poświęcone państwom rozwijającym się oraz najsłabiej rozwiniętym. Ukazano w nich podstawowe problemy, które stanowią dla tej grupy

państw podstawową przeszkodę na drodze do rozwoju społeczno-gospodarczego, takie jak bezrobocie oraz polityczna niestabilność.

Autorzy dokonali próby uchwycenia najważniejszych trendów w dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości międzynarodowej. Przeobrażenia jakie dokonują się obecnie na świecie niechybnie prowadzą do stworzenia nowego ładu międzynarodowego, oparte-go na strukturze policentrycznej. O jego kształcie zdecydują przede wszystkim interesy gospodarcze, które bez wątpienia stanowią obecnie główny czynnik kształtujący stosunki międzynarodowe na świecie.

Redakcja